БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 032515 23 Кж
Бањалука, 1.9.2026. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, др Вељка Икановића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Светлане Марић чланова вијећа, уз учешће записничара Љиљане Оцвирек, у кривичном предмету против оптуженог Г.М. због кривичног дјела – Убиство из члана 124. став 1. у вези са чланом 26. став 3. и чланом 31. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби браниоца оптуженог, адвоката Јадранка Ступара из Градишке, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 032515 23 К од 12.5.2023. године, на сједници одржаној дана 1.9.2026. године, а у одсутности уредно обавијештеног оптуженог и његовог браниоца, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба браниоца оптуженог Г.М. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 032515 23 К од 12.05.2023. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 032515 23 К од 12.5.2023. године оптужени Г.М. је оглашен кривим због кривичног дјела - Убиство из члана 124. став 1. у вези са чланом 26. став 3. и чланом 31. став 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 15/21, 89/21, 73/23, 105/24 и 25/26, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од двије године, при чему му је изречена и мјера безбједности – одузимање предмета којом му је трајно одузета једна сјекира којом је извршио кривично дјело, а која се након правоснажности пресуде има уништити. Такође је оптужени обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 3.720,11 КМ, као и паушалну накнаду у износу од 300 КМ, те је и усвојен у цијелости имовинскоправни захтјев којим је оптуженом наложено да оштећеној М.М.(1) исплати новчану накнаду у износу од 5.000 КМ на име накнаде штете због проузроковања смрти блиског лица, њеног оца М.М.(2), а све у року од петнаест дана након правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против те пресуде жалбу је благовремено изјавио бранилац оптуженог, адвокат Јадранко Ступар из Градишке, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, а са приједлогом да се пресуда преиначи тако да се оптужени осуди за кривично дјело из потврђене оптужнице и ослободи од казне, или да му се изрекне блажа казна од казне изречене побијаном пресудом или пак да се пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на жалбу браниоца оптуженог није поднесен.

У сједници вијећа, одржаној у одсутности уредно обавијештених оптуженог и његовог браниоца, а у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС, код чињенице да окружни јавни тужилац (у даљем тексту: тужилац) и није тражио да републички јавни тужилац буде присутан сједници, овај суд је размотривши списе, побијану пресуду и жалбу браниоца оптуженог, а у смислу члана 320. ЗКП РС одлучио као у изреци ове пресуде, из сљедећих разлога:

Без основа је жалбени приговор браниоца оптуженог да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС тиме што је суд приликом доношења побијане пресуде наводно неправилно примијенио одредбу члана 294. став 1. ЗКП РС уносећи у изреку пресуде кривично дјело садржано у измијењеној оптужници, па да је том измјеном повријеђен објективни идентитет потврђене оптужнице, што је било или могло бити од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

Наиме, потврђеном оптужницом је оптуженом стављено на терет да је учинио кривично дјело – Насиље у породици или породичној заједници у прекорачењу нужне одбране из члана 190. став 4. у вези са ставом 1. и 2. тог члана, као и чланом 31. став 1. и чланом 26. став 3. КЗ РС, а током главног претреса је тужилац измијенио оптужницу додајући опис чињеница у којима је садржан субјективни однос оптуженог према учињеном дјелу у односу на проузроковање смрти оштећеног, при чему је измијенио и правну квалификацију учињеног дјела, стављајући на терет оптуженом кривично дјело – Убиство у прекорачењу нужне одбране из члана 124. став 1. у вези са чланом 26. став 3. и чланом 31. став 1. КЗ РС, за које дјело га је суд побијаном пресудом и огласио кривим и осудио на поменуту казну затвора. С тим у вези бранилац сматра да је тужилац измјену оптужнице могао извршити једино у границама генусно истог кривичног дјела са дјелом које је било описано у потврђеној оптужници, при чему та измјена није ограничена забраном измјене на тежу правну квалификацију дјела све док се та измјена креће у наведеним границама, који став је изражен у пресуди Врховног суда Републике Српске број 80 0 К 057791 16 Квлз од 31.1.2017. године, па да како је кривично дјело – Убиство из члана 124. став 1. КЗ РС прописано у Глави XII Посебног дијела КЗ РС под називом „Кривична дјела против живота и тијела“ а кривично дјело из потврђене оптужнице – Насиље у породици или породичној заједници из члана 190. став 4. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС прописано у Глави XVI Посебног дијела КЗ РС под називом „Кривична дјела против брака и породице“, с обзиром на различите заштитне објекте тих кривичних дјела, а при чему је за кривично дјело из потврђене оптужнице прописана казна затвора од три

до петнаест година а за кривично дјело из измијењене оптужнице казна затвора од пет до двадесет година, је стога измјеном оптужнице и повријеђен објективни идентитет потврђене оптужнице.

У погледу одбијања таквог приговора о недопуштености измјене оптужнице је суд у побијаној пресуди дао ваљане разлоге, јер је тужилац неспорно и био овлашћен да измјену оптужнице а тиме и правну квалификацију учињеног кривичног дјела, извршивши током читавог кривичног поступка, у смислу члана 290. ЗКП РС, при чему је идентитет оптужнице у субјективном смислу одређен означавањем лица на које се оптужница односи, а у објективном смислу одређен кроз чињенични опис учињеног дјела, уз навођење свих чињеница и околности од којих зависи примјена КЗ РС, па тако да правна оцјена учињеног дјела и није значајна за очување идентитета оптужнице, сходно чему ни суд није везан правном оцјеном дјела из оптужнице, а у смислу члана 294. став 1. и 2. ЗКП РС. Стога, како је у проведеном кривичном поступку чињенични опис дјела из потврђене оптужнице, у битном и задржан у измијењеној оптужници, јер је и описан исти кривичноправни догађај, није основан приговор браниоца оптуженог да је наведеном измјеном оптужнице којом је измијењена и правна квалификација кривичног дјела које је стављено на терет оптуженом, учињена поменута битна повреда одредаба кривичног поступка, како је то правилно и образложено у побијаној пресуди, које разлоге прихвата и овај суд и на које и упућује жалиоца. Сходно томе, на другачије одлучивање не може утицати ни другачији став изражен у поменутој пресуди на коју се бранилац оптуженог позива, а који став у тој судској одлуци и није правилно интерпретиран.

Такође, како се жалбени приговор у погледу погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања своди на то да је приликом доношења побијане пресуде суд утврдио да је оптужени учинио кривично дјело – Убиство из члана 124. став 1. у вези са чланом 26. став 3. и чланом 31. став 1. КЗ РС (које кривично дјело је садржано у измијењеној оптужници), а не да је учинио кривично дјело – Насиље у породици или породичној заједници из члана 190. став 4. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС и члановима 26. став 3. и 31. став 1. истог законика (које је садржано у потврђеној оптужници), па да је тиме, како то бранилац оптуженог погрешно сматра, тужилац повриједио објективни идентитет потврђене оптужнице, а који приговор је првостепени суд, како је то већ и образложено у овој пресуди, правилно у побијаној пресуди одбио, то се и жалбени приговор у погледу погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања у побијаној пресуди, указује потпуно без основа.

Сходно томе је суд правилно и потпуно утврдио чињенично стање, да је оптужени дана 21.8.2019. године, око 22 часа у мјесту Б. – Л. на подручју Г., у кући коју је користио са својом породицом, а након што га је претходно то вече оштећени М.М.(2) (који је његов пунац), вербално напао због новчаног дуга, па између њих дошло до физичког контакта у виду међусобног нагуравања и хватања за одјећу, што је привремено спријечила М.М. (1) (супруга оптуженог а кћерка оштећеног) раздвојивши их, те оштећени потом говорећи да му оптужени и не треба враћати новац али да ће му полупати возило да га не може возити, пришао паркираном путничком моторном возилу оптуженог марке „VW Golf 3“, које се налазило у дворишту испред куће, па више пута облом дрвеном цјепаницом дужине 115 центиметара и пречника 7 центиметара, ударио по предњем вјетробранском стаклу

возила, разбивши га. Након тога је оптужени изашао из куће у двориште у намјери да оштећеног у томе спријечи, па је оштећени том цјепаницом замахнуо према оптуженом, који је у циљу своје заштите поставио руке испред главе, којом приликом је оштећени ударио оптуженог у предјелу руку, од којег удараца је оптужени задобио одбрамбену тјелесну повреду у виду нагњечине лијеве шаке, да би потом оптужени, у стању битно смањене урачунљивости усљед привремене душевне поремећености у виду реактивне афективне напетости са садржајем афекта гњева високог интензитета, одбијајући од себе противправни напад оштећеног, узео сјекиру подобну да узрокује смрт оштећеног, па усљед јаке препасти изазване тим нападом ударио оштрицом сјекире оштећеног у предјелу тјемена главе, свјестан да усљед ударца сјекиром у главу може наступити смрт оштећеног (који је у доби од 56 година а слабије ухрањености), на коју посљедицу је оптужени пристао, прекорачивши границе нужне одбране неопходно потребне за одбијање истовременог противправног напада оштећеног, а код чињенице да је оптужени у то вријеме имао 39 година и био на врхунцу својих физичких способности, с обзиром да свакодневним обављањем тешких физичких послова зарађује за живот, а и да је знатно физички снажнији од оштећеног, те да и посједује спортска знања и искуства из борилачког спорта – кик бокса, сходно чему је и био у стању да се од напада одбрани својом физичком снагом без употребе сјекире, како је то све правилно и утврдио суд у побијаној пресуди, које разлоге у потпуности прихвата и овај суд и на које и упућује одбрану оптуженог.

С обзиром на такво чињенично утврђење, у побијаној пресуди је суд правилно утврдио да се у радњама оптуженог стичу сва битна обиљежја кривичног дјела - Убиство из члана 124. став 1. КЗ РС, у вези са чланом 26. став 3. и чланом 31. став 1. истог законика који се односе на прекорачење нужне одбране усљед јаке препасти изазване нападом, а због чега је способност оптуженог да схвати значај свог дјела и способност да управља својим поступцима била битно смањена, па тако да га је за то кривично дјело огласио кривим, чиме и није учињена ни повреда Кривичног законика на штету оптуженог, а коју повреду у смислу члана 320. ЗКП РС другостепени суд и испитује по службеној дужности.

Такође је овај суд испитао побијану пресуду и у погледу одлуке о кривичној санкцији, у вези са чим се предметном жалбом оспорава казна затвора у трајању од двије године на коју је оптужени осуђен, сматрајући да није адекватна олакшавајућим околностима које се стичу на страни оптуженог, с обзиром на његову ранију неосуђиваност и чињеницу да се против њега не води други кривични поступак, те да је отац петоро малољетне дјеце, о којима је дужан да се стара и издржава их, а и да је кривично дјело сам пријавио полицији непосредно након његовог извршења, те да отежавајућих околности на страни оптуженог суд и није нашао.

Међутим, овај суд сматра да је оптуженом за предметно кривично дјело за које је и оглашен кривим, правилно одмјерена казна затвора у трајању од двије године, с обзиром на сам начин извршења предметног кривичног дјела, за које је законом запријећена казна затвора у трајању од пет до двадесет година, а која је ублажавањем казне у смислу члана 53. став 2. у вези са чланом 54. став 4. КЗ РС правилно и утврђена, у трајању од двије године.

По мишљењу овог суда ће се са таквом казном и постићи сврха кажњавања, како са аспекта генералне а тако и специјалне превенције, имајући у виду друштвену осуду за учињено кривично дјело, те развијање и јачање одговорности и свијести код грађана о опасности и штетности таквих кривичних дјела, као и оправданости кажњавања и неопходности поштовања закона.

Из изнесених разлога, жалба браниоца оптуженог се указује без основа, па тако да је и ваљало одбити, на основу члана 327. ЗКП РС и побијану пресуду потврдити.

Записничар
Љиљана Оцвирек

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић